

i Tinget. Det kan kun, gøres af Administrationen, og endda kun, naar den har et Kommissionsarbejde at støtte sig paa. Det er ikke noget nyt, at Administrationen først laver en Kommission og lader denne undersøge en Sag, inden den gaar til Repræsentationen, og det er ogsaa en Vej, man er gaaet i forskellige andre Lande, f. Eks. i Frankrig og England og ogsaa i Tyskland støttede man sine Arbejder for den store Toldreform i 1879 paa en Kommissions Arbejder. Jeg tror, at det er den eneste Vej, der er mulig at gaa nu. De andre ere prøvede og desværre glippede. Jeg skal nu vende mig til de forskellige — jeg tør vel sige, meget talrige. — Angreb, som mine Udtalelser i Mødet forleden Dag have været Genstand for her i Tinget, dog skal jeg ikke opholde det ærede Tings Tid med at imødegaa dem allesammen, thi det tror jeg vil være ganske henrynstløst over for Tingets stærkt optagne Tid. Meget deri mener jeg er af den Veskaffenhed, at det ikke fortjener at imødegaaes, fordi det i Virkeligheden ikke indeholder Angreb, der røkke det mindste ved, hvad jeg fremsatte i mit første Foredrag, og andet er imødegaaet af andre ærede Talere.

Jeg skal da begynde med at tage de forskellige Udtalelser for, som ere fremkomne om, at jeg har betegnet det, som stete i Begyndelsen af April Maaned dette Aar, som et Systemskifte. Der er for det første sagt af flere ærede Medlemmer og sidst af det ærede Medlem fra Skoge (Alberti). — tror jeg — at det var noget aldeles nyt, jeg havde hittet paa. Hidtil har baade jeg og andre sagt, at Systemskiftet skulde komme. Jeg er nu i det heldige Tilfælde, at jeg af Rigsdagstidenden kan dokumentere, at jeg paa dette Punkt havde ganske den samme Mening i de første Dage af April som nu. Jeg udtalte den 3dje April her i Rigsdagen i Anledning af et Angreb af det ærede Medlem for Ringkøbing (S. C. Christensen) følgende: „Det, der her er stet, er, som det ærede Medlem ikke kan være uvidende om, at efter at begge Ting nu afgjort have brudt med det provisoriske System i de klareste Udtryk, og truffet en Række Bestemmelser, som sigte til at hindre dets Tilbagevenden“ . . . er man gaaet ind paa det og det. Her er i Virkeligheden allerede den Gang klart udtalt, at man havde brudt med det provisoriske System, og at man som Følge deraf var kommen ind i et nyt System. Et andet æret Medlem, nemlig det ærede Medlem fra Vejle (Falkenstjerne) har misforstaaet mig derhen, at jeg skulde mene, at Systemskiftet laa i Vedtagelsen af en regelmæssig Finansloov. Jeg forstaar ikke, hvorledes denne Misforstaaelse

har kunnet opstaa. Jeg har meget tydeligt og udtrykkelig bestandig sammenholdt Vedtagelsen af en regelmæssig Finansloov med Vedtagelsen af Rigsdagsbeslutningen og særlig urgeret, at Overgangen fra det ene til det andet betegnedes jærlig ved, at begge Rigsdagens Afdelinger vedtog en Række Beslutninger sigtende til at hindre de provisoriske Tilstandes Genindtræden. Med Hensyn til dette Systemskifte har jeg jo aldrig sagt, at det er fuldbyrdet den 1ste April. Jeg har kun sagt, at vi den 1ste April traadte ind i et nyt System. Men jeg forklarede allerede i min første Tale, hvorfor Forventningen om, at dette Systemskifte paa en Gang skulde kunne vise alle sine Virkninger, skulde kunne udfolde sig helt ud, vilde være ganske urimelig. Smidlertid glæder det mig at se, hvad jeg ogsaa fremhævede, da jeg talte første Gang, at samtidig med, at der selvfølgelig bestandig viser sig Rester af det gamle System, Rester af den gamle Tænkemaade i forskellige Blade og i forskellige Politikers Udtalelser — noget, der er ganske uundgaaeligt, og som ikke kan være andet — kommer der bestandig ny og klare Vidnesbyrd om, at vi virkelig ere ved at gaa ind i en ny politisk Tilstand. Det betydningsfuldste Vidnesbyrd i den Henseende, som endnu er fremkommet, er utvivlsomt den højtærede Konseilspræsidents Foredrag her forleden Dag, et Foredrag, der forekom mig paa en saa klar og utvetydig Maade at vise alle, der have Øjne at se med, og som ville se, at vi ere inde i en anden politisk Periode, og at dette fuldt ud erkendes fra Regeringens Chef. Det blev ogsaa anerkendt f. Eks. af det ærede Medlem for Vejle (Falkenstjerne), som ellers ikke ser med blide Øjne paa den ny Tingenes Tilstand, der er stabt. Jeg skal ikke analysere den højtærede Konseilspræsidents Udtalelse videre, den er jo os alle fuldkommen nærværende, jeg skal kun fremhæve enkelte Udtryk deri. Først skal jeg udtale min Glæde over, at den højtærede Konseilspræsident saa bestemt erklærede Rigsdagsbeslutningerne for Regeringens Program, for dens politiske Udgangspunkt, og dernæst henlede Opmærksomheden paa, at Konseilspræsidenten betegnedes som Regeringens væsentligste Opgave at mæggle mellem Tingene for at fremkalde praktiske Resultater af Lovgivningsværket. Jeg skal ikke, da jeg ikke tror, at det fører nogetsteds hen, her udførlig fremhæve Kontrasten mellem den gamle og den nuværende Regerings Opfattelse af de politiske Forhold, men jeg kan dog ikke andet end minde om, at denne Tale, denne Betegnelse af Regeringens Opgave, som vi